

Plan mot diskriminering & kränkande behandling 2021–22

LILJEBACKENS FÖRSKOLA

Bakgrund och syfte: den 1 januari 2017 ändrades diskrimineringslagens bestämmelser om aktiva åtgärder. Lagändringen innebär att utbildningsanordnare har fått mer ansvar för att förebygga diskriminering och verka för lika rättigheter och möjligheter oavsett lagens sju diskrimineringsgrunder: kön, könsidentitet eller könsutryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder (DO 2017). Vidare står det också i *skollagen* att huvudmannen ska se till att det inom ramen för varje särskild verksamhet bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av barn och elever. Förskolan ska varje år upprätta en plan mot diskriminering (enl. diskrimineringslagen) samt en plan mot kränkande behandling (enl. skollagen). Planerna kan vara sammanförda till en gemensam plan.

Planen gäller mellan 2021.02.01-2022.01.31

Ansvarig: Rektor

Barn, vårdnadshavare och personal är delaktiga i planen. Barns delaktighet sker genom personalens observationer utifrån ett barnperspektiv och barnets perspektiv t.ex. vardagliga samtal och genom intervjuer. Delaktighet av vårdnadshavare kring planen sker genom olika former av möten med personal samt genom trivselenkäten som genomförs årligen. Personalen för pågående diskussioner kring arbetet med planen. Alla arbetslag är delaktiga i revideringen av planen.

Förankring av planen. Dokumentet ska vara känt och användas av alla. Arbetet med planen ska ingå naturligt i det dagliga arbetet, systematiskt och kontinuerligt. Planen ska finnas tillgänglig på varje avdelning, i entrén, på hemsidan och presenteras för vårdnadshavarna genom de olika former av möten som sker mellan personal och rektor.

Utvärdering av förra årets plan.

Utvärderingen av föregående plan har genomförts under en kompetensutvecklingsdag.

Personalen har ständigt diskussioner kring vårt förhållningsätt gentemot barnen och varandra. Arbetet med normer, värden, normkritik och värdegrundsfrågor i vår utbildning hålls levande genom personalen ständigt observerar och reflekterar vad som händer i verksamheten.

Vi har lagt mycket fokus på att stärka barnen i att säga STOPP och förklara varför. Detta har vi bland annat gjort i de naturliga situationer som uppkommer vid barnens konflikter. Vi har till viss del använt oss av kompisböckerna, läst och samtalat med barnen. Har också pratat med barnen om vilka regler vi har på förskolan och hur man är mot varandra. Hur är man en bra kompis?

Trestegsmodellen arbetar vi efter då vi vill att barnen ska sätta ord på det de känner och vill. De yngsta barnen jobbar med att kunna säga STOPP! Medan de barn som har språket kan utveckla sina känslor verbalt. TAKK och bildstöd använder vi oss av i olika situationer.

Vi har hela tiden material, miljö och förhållningssätt i bakhuvudet och ändrar vid behov. När vi märker att barnen behöver få miljön ändrad utefter deras behov och intresse så hittar vi tillsammans bästa lösningen just nu och ändrar. När vi möblerar om tänker vi på att möblera

utifrån barnens behov och inte utifrån kön. Några avdelningar har skapat lugn och ro hörna för att ge barnen möjlighet till avskildhet och vila.

Tyvärr känner vi att vi inte tagit tillvara på vårdnadshavarnas kunskaper och erfarenheter som vi hade velat. Har endast uppmärksammat svenska högtider. Vi känner att tiden tyvärr inte räckt till för att fördjupa oss i de olika högtiderna. På grund av rådande Corona pandemi har vi inte haft möjlighet till föräldramöte där vi kunnat diskutera med dem om detta.

Vi har ett öppet och tillåtande klimat på förskolan och uppmuntrar barnen att leka med olika leksaker och olika roller, personalen är medveten om vikten av detta.

Litteraturen som vi lånar från biblioteket har vi medvetet valt för att uppmärksamma olikheter och likheter. Använt oss också utav Kompisböckerna, filmer från UR play och böcker från Olika förlag. Det vi saknar i utbudet från biblioteket är fler böcker där familjer med två mammor eller två pappor är gestaltade, det som finns är mest gestaltade som djur.

Kränkningar av vuxna mot barnen tycker vi känns svårt då vi inte alltid vet hur barnen känner i olika situationer. Vi personal kan fråga varandra hur vi tänker i olika situationer. Men ifrågasätter vi allt? Om och när det sker kränkningar barnen emellan ingriper vi direkt.

Vi har tyvärr inte filmat för att observera varandra eller situationer, vi har tänkt tanken men det har tyvärr inte kommit längre. Detta kan vi absolut bli bättre på.

Fördjupa oss i diskrimineringsgrunderna på olika sätt känner vi att vi inte fokuserat på lika mycket som när vi gjort det gemensamt på förskolan. Vi känner att det finns i tankarna och vi förändrar vårt tankesätt men tyvärr inte så mycket som vi kunnat. Kan vi också bli bättre på.

Barnkonventionen- Flera utav avdelningarna arbetar med kompisböckerna och pratar med barnen om deras rättigheter och skyldigheter. I början var det inte så lätt att arbeta med barnkonventionen eftersom det till en viss del också är nytt för oss personal. Hur kan vi omsätta artiklarna så att undervisningen blir begriplig för barnen, både för de yngre och äldre?

Efter resultatet från förra årets trivselenkät, har alla avdelningar skrivit ett hembrev och svarat på de funderingar och frågor som kom fram i enkäten, rektorn har också svarat på de funderingar som gäller för hela förskolan i ett brev. Av de 66% som svarade av våra vårdnadshavare i trivselenkäten 2020 uppgav 89% att deras barn trivs på vår förskola och 85% känner att deras barn är trygga hos oss. Det tycker vi är ett okey resultat men givetvis vill vi att alla vårdnadshavare till 100% ska känna sig trygga med oss och att barnen trivs. Men det är svårt att veta vad vi ska ändras oss i eller göra om inte vårdnadshavarna talar om vad det är som gör att de inte är trygga eller att barnen trivs. Det är viktigt för oss att de talar om för oss när det är något som inte känns bra för deras barn. Kanske något som vi behöver bli bättre på att prata om när vi har utvecklingssamtal.

Främjande insatser (Grundverksamheten, hjälpa fram, gynna, bidra till)

Kön: Bemöter barn utifrån deras förutsättningar och behov samt barnens inre, inte utifrån diverse attribut tex kläder. Medvetenhet kring genus när böcker lånas samt inköp av material. Undviker att skapa negativa och stereotypa berättelse om pojkar och flickor.

Könsidentitet eller könsuttryck: Varierande barnlitteratur, samtal med barnen om olika familjebildningar. Att personalen tänker till på hur de uttrycker sig ang. familjesammansättning tex att man använder ordet familj oavsett konstellation. Har ett varierat utbud av utklädningskläder. Byta ut han/hon mot hen vid olika tillfällen.

Etnisk tillhörighet: Ta tillvara olikheter och likheter – se möjligheter, använd tolk vid behov. Erbjuder både digitala-och analog litteratur och sånger på olika språk. Födelsedagssånger på barnets hemspråk. Använder vårdnadshavarnas kunskaper och erfarenheter om sina kulturer. Uppmärksammar de olika högtider som finns representerade i barngruppen.

Religion eller annan trosuppfattning: Intresse för familjens religion – trosuppfattning och använda förskoleårets högtidskalender.

Funktionsnedsättning: Bemöter alla barn utifrån deras förutsättningar, behov, intressen och anpassar miljön utifrån att alla ska inkluderas i utbildningen. Anpassad barnlitteratur. Kastar inte t.ex. dockor som förlorat ett ben, arm eller öga utan tar hand om dem utifrån sin funktionsvariation.

Sexuell läggning: Anpassad barnlitteratur och samtal med barnen om olika familjebildningar. Viktigt att känna sig stolt över sin egen familj.

Ålder: Delar barngruppen för att bemöta barnen utifrån deras behov, förutsättningar, mognad, nyfikenhet, intressen och syfte. Använder inte ålder vid disciplinering, utan säger istället vad vi vill att barnet ska göra.

Kränkningar: Utvecklar barnens förmåga till empati och respekt för allas lika värde och ger dem redskap för att lösa konflikter. Tar hjälp av olika drama och material som bl.a. Kompisböckerna och trestegsmodellen.

Insats för alla diskrimineringsgrunderna: Använda boken "Normkreativitet i förskolan om normkritik och vägar till likabehandling" av *Karin Salmson & Johans Ivarsson* som en handbok och stöd för att diskutera olika dilemman som kommer upp i vardagen. Filma varandra och barngruppen för att observera och reflektera i respektive arbetslag utifrån ett normkritiskt perspektiv, vid olika tillfällen och situationer.

Mål för främjande insatser under kommande läsår

- Se över material, miljö och förhållningssätt kontinuerligt.
- Personalen använder TAKK (tecken som alternativ kompletterande kommunikation) och bildstöd. TAKK främjar och förstärker språket för alla barn i deras kommunikationer. Bildstöd ger barnen en förståelse och trygghet under sin dagliga vistelse på förskolan
- Stärka barnen att säga ifrån/visa när de känner sig orättvist behandlade. Genom att använda STOPP-tecknet och trestegsmodellen.
- Ta vara på vårdnadshavarnas kunskaper och erfarenheter, uppmärksamma högtider från andra kulturer.

Ny kartläggning (kring diskrimineringsgrunderna, kränkningar och trakasserier)

Religion och annan trosuppfattning, det är det vi fortfarande arbetar minst med och som vi känner att vi kan och behöver bli bättre på. Vi har inte lånat böcker kring religion. Vi hade kunnat bli bättre på att ändra i miljön och få in kulturer och religion mer i miljön.

Konflikter, på grund av olika åldersgrupper. Där ser konflikterna och förutsättningarna lite olika ut. De äldre barnen drar sig ofta undan från personalen och då är det svårt att se och höra allt. Handlar konflikterna om fysiskt så går vi in direkt, men vi försöker vid andra tillfällen att avvakta lite och sedan eventuellt stötta barnen vid behov. Vi går runt i de olika rummen och gör oss synliga och lyssnar på vad som händer. De yngre barnen håller sig gärna nära oss och då ser och hör vi mer. Lokalerna där de yngre barnen avdelningar är, gör att vi som

personal har uppsikt över alla rummen som också är bra utifrån att förhindra kränkningar. Barnen behöver mycket stöttning i sina konflikter så vi sitter ner mycket på golvet tillsammans med dem för att vara med och vägleda och stötta dem i olika situationer.

Uteslutning/lekkonstellationer- Beroende på situation stöttar vi barnen på olika sätt. Ibland är det svårt att avbryta en lek för att få in fler barn i leken medan det vid andra tillfällen fungerar. Vi tycker att det är viktigt att det inte alltid är samma barn som blir uteslutna.

Förebyggande arbete (hindra att diskriminering, kränkningar och trakasserier sker)

Mål:

- All personal ska fortsätta utveckla förståelse för diskrimineringsgrunderna.
- All personal ska fortsätta utveckla förståelsen för Barnkonventionens fyra grundprinciper art. 2, 3, 6 & 12
- Möjlighet att välja lekar utifrån intresse utan att begränsas av stereotypa könsmonster.
- Barnlitteraturen öppnar upp för insikten om olikheter, likheter, att leva och vara, när arbetet sker normkreativt med bokhyllan.
- Ingen ska bli utsatt för kränkande behandling vare sig av andra barn eller vuxna.
- Personalen använder TAKK och bildstöd.
- Filma personal och barn i olika vardagssituationer för att observera utifrån ett normkritiskt perspektiv.

Aktiva åtgärder:

- All personal ska fortsätta fördjupa sig i varje diskrimineringsgrund på olika sätt och använda boken *Normkreativitet i förskolan om normkritik och vägar till likabehandling* av Karin Salmson & Johannis Ivarsson som handbok.
- Stimulerande och inspirerande miljö. Personal som har en tanke rörande rummens användningsområde oberoende av barnens kön.
- Använda trestegsmodellen. 1). Sätt ord på det som händer. 2). Tala om hur du känner. 3). Tala om hur du vill att det ska vara!
- Arbeta med barnkonventionen- barnen ska inte bara få erfara och uppleva sina rättigheter, de ska också få kännedom om dem och veta vad de har rätt till genom bland annat Kompisböckerna, både analogt och digitalt, samtal och filmer från UR play.
- All personal ska fortsätta fördjupa sig i Barnkonventionen på olika sätt och genom boken *Lekande rätt - en förskola för barnets rättigheter* av Fanny Davidsson

Samtliga mål och aktiva åtgärder berör de sju diskrimineringsgrunderna och kränkande behandling.

Ansvariga: Rektor och personal

Uppföljning: 2022-01-31

Upptäcka, utreda, åtgärda och följa upp kränkningar

Planen ska innehålla rutiner för hur vi på förskolan arbetar med att förebygga, upptäcka, utreda, åtgärda och följa upp kränkande behandling. Planen ska fungera som ett levande dokument och ses över och följas upp varje år. Planen avser situationer då:

- barn kränker barn (Vuxen som ser och hör att något barn blir utsatt ingriper omedelbart. Ett barn som känner sig kränkt ska ha sådan tillit till de vuxna så att det känns självklart att berätta för någon).
- vuxna kränker barn (Kollega säger ifrån och meddelar rektor).
- barn kränker vuxen.
- vuxen kränker vuxen (Kollega säger ifrån och meddelar skyddsombud).

Upptäcka

Personalen inom förskolans verksamhet har ett ansvar att vara närvarande bland barnen för att uppmärksamma incidenter som kan tyda på trakasserier. All personal inom förskolan har ett ansvar för att i situationer där kränkning förekommer gå in och avbryta och tydligt markera att man inte tolererar ett sådant beteende.

Utreda, åtgärda och följa upp kränkningar

Mellan barn eller mellan vuxen och barn eller mellan vuxen och vuxen...

Vid alla former av kränkningar gäller som utgångspunkt dialog, samtal och eventuellt telefonsamtal. Vi måste vara observanta på om det förekommer någon form av diskriminering eller trakasserier från vuxen gentemot ett barn och våga ta barns eller vårdnadshavares anklagelser på allvar.

Kommer det fram misstankar i ett samtal med personal/ett barn/en vårdnadshavare om kränkning, ansvarar all personal för att föra vidare informationen omedelbart till rektor.

Vårdnadshavare som upplever att barnet blir utsatt för någon form av kränkande behandling på förskolan ska kontakta förskolan.

Allvarligare händelser som kräver mer åtgärder än tillsägelser eller kortare samtal ska rapporteras i kommunens system LISA.

Allt ska följas upp och aktuella vårdnadshavare kontaktas.

Personal som upptäcker någon annan vuxen som kränker ett barn ansvarar för att detta rapporteras till rektor.

Rektor ansvarar för att starta en utredning (genom ett direkt möte med personalgruppen). Eventuella åtgärder diskuteras och planeras.

Personal eller rektor meddelar vårdnadshavare. Uppföljning sker efter ca 14 dagar.

Rektor informerar verksamhetschefen för förskola om ärendet.

1. Information till rektor
2. Rektor informerar verksamhetschef för förskola (huvudman)
3. Möte kring händelsen
4. Åtgärder planeras
5. Dokumentation av incident skickas till förvaltningen
6. Information till och samråd med vårdnadshavare, eventuell revidering av åtgärdsplanen.
7. Åtgärder genomförs
8. Uppföljningsmöte

Dokumentation

Noggrann dokumentation ska föras av alla inblandade vid misstänkt fall av diskriminering, trakasserier eller andra kränkningar. Rektor har huvudansvaret för att dokumentationen sparas. Med dokumentation avses både observationer och mötesanteckningar.

Våra styrdokument Lpfö, skollag och FN barnkonvention ger oss också riktlinjer och regler i hur vi ska arbeta för att motverka diskriminering, kränkningar och trakasserier på förskolan.

Bilaga – förklaringar av olika begrepp kopplat till planen.

Dokumentation vid incidenter gällande diskriminering och kränkande behandling.

Vad har inträffat och när?

.....

.....

Vem såg händelsen/fick informationen?

.....

.....

När och hur kontaktades vårdnadshavare? Vilka ska veta om händelsen?

.....

.....

Vilka åtgärder gör förskolan?

.....

.....

Ansvarig på förskolan, övriga ansvariga, ex. vårdnadshavare?

.....

.....

Uppföljning - när och hur?

.....

.....

Dokumentet ifyllt

av:.....

Datum:.....